

[Larsen (Bjerre).]

flok, som er opvokset dør. Jeg anser derfor denne Paragraf for meget værdifuld og af stor Betydning for fortsat Udstykning.

§ 30 omhandler de Forhold, der kan gøre sig gældende, naar et Brug overdrages til Andenmand, hvor Staten naturligvis maa have Lov til at overtage Brugets Jord og erhverve Bygningerne til den oprindelige Byggepris, naturligvis med et Tillæg til Brugeren for de Forbedringer, som denne har tilført Bruget ved Arbejde eller Kapitalanbringelse. Hvis det er Brugeren Livsarving, der ønsker Bruget overdraget, kan der tages Hensyn hertil, og der kan, om det ønskes af denne, tilstaaes den nye Bruger et Suppleringslaan.

De to efterfølgende Paragraffer indeholder Bestemmelser om, at hvis der paa Brugets Arealer opstaaer Byggegrundsværdier eller Arealer af andre Grunde skulde faa større Værdi end til Landbrugsdrift, har Staten Ret til at overtage hele Bruget mod fuld Erstatning. Ligeledes slaas det fast, at de afhændede Parceller med Bygninger ikke uden Landbrugsministerens Samtykke maa pantsættes for større Beløb end Byggelaanet. Men der kan være Tilfælde, hvor der ønskes optaget yderligere Laan, som skønnes at være af absolut Værdi for Brugets hele Rentabilitet, og det er i slige Tilfælde, at Ministerens Tilladelse kan indhentes.

Kapitel V omhandler Oprettelse af mindre Landbrug paa Jord i kommunalt Eje, og de i det lige omtalte Kapitel IV omhandlede Bestemmelser finder ogsaa Anvendelse paa Jord i kommunalt Eje, dog med de Ændringer, at vedkommende Kommune træder i Statens Sted og Kommunalraadet i Stedet for den paagældende Statsmyndighed, alt sammen dog saaledes, at Landbrugsministeren har Indseende og Afgørelse med de Beslutninger, der skal træffes, ligesom det er Indenrigsministeren, der afgør, om Jorderne kan afhændes paa andre Vilkaar end de i det forannævnte Kapitel angivne.

Det efterfølgende Kapitel omhandler Oprettelse af mindre Landbrug paa privat indkøbt Jord. Der findes her to Afsnit, Oprettelse af Husmandsbrug og Oprettelse af Gaardmandsbrug. De i Afsnittet omhandlede Bestemmelser er for de flestes Vedkommende de samme, som indeholdtes i den gamle Husmandslov, Loven af 1899, med senere tilknyttede Love. Jeg skal derfor ikke opholde mig videre ved dem.

Der ydes et Laan til Jordkøb, hvis højeste Beløb ikke maa overstige 7 500 Kr.

Byggelaanet er det samme som fastsat i § 28 og ydes med samme Størrelse, og det er ogsaa en Selvfølge, at de i § 29 omhandlede Etableringslaan kan anvendes her; der fastsættes et Beløb paa indtil 400 000 Kr. aarlig til disse. Til denne Form for Udstykning kan anvendes indtil 6 Mill. Kr. aarlig med Halvdelen fordelt ligeligt mellem Landets Amtsraadskredse, hvis der indenfor hver af disse er kvalificerede Ansøgere nok til det den enkelte Amtsraadskreds tilkommende Beløb, medens Resten fordeles mellem dem i Forhold til de indkomne Laanbegøring. Ligeledes kan Lejehuse, naar Lejeren opfylder de i denne Lov stillede Betingelser, erhverves som Husmandsbrug, og der kan anvendes et Beløb af indtil 400 000 Kr. aarlig hertil af Statskassen.

Andet Afsnit af Kapitel VI omhandler Oprettelsen af Gaardmandsbrug, men der fastsættes ret begrænsede Rammer, og der ydes intet som helst Tilskud, men Staten gaar ind for et andet Prioritetslaan, efter at der er optaget en første Prioritet i en Kreditforening eller andet offentlig Pengeinstitut. Ved Fastsættelse af det enkelte Laans Størrelse skal det iagttages, at den samlede Behæftelse ikke overstiger Ejendomsskylden og i intet Tilfælde er over 30 000 Kr. Laanet forrentes med 4½ pCt. og er afdragsfrit de første 5 Aar, hvorefter det afdrages i Løbet af 30 Aar. Hertil kan anvendes et Beløb indtil et Maksimum af 500 000 Kr. aarlig af de i § 41 omhandlede 6 Mill. Kr.

Om Gaardmandsudstykningslovgivning, som er noget nyt i vor Udstykningslovgivning, bortset fra Lov om sønderjydsk Udstykning, vil jeg gerne sige, at denne Form for Udstykning er fremkommet af selve de Forhold, som Udviklingen har skabt. Efterser man de til Husmandsbrug indkomne Ansøgninger, vil man finde, at en meget stor Part af disse Ansøgere er unge Mennesker fra Gaardmandshjem, og i mange Tilfælde er vistnok Ansøgere skubbet ud, som er kommet fra Landarbejderhjem, Haandværkerhjem og Husmandshjem. Disse er skubbet ud, ikke fordi Gaardmandsbørnene har været dygtigere, men fordi de har haft den største Kapital til Starten og Udsigt til at faa yderligere Hjælp. De er derfor blevet foretrukket.

Tiden har ført med sig, at mange Gaardmænd ikke er i Stand til at skaffe Landbrug frem i det frie Marked til den Ungdom, som de ønsker at sætte i Vej ved Landbrug. Nutiden med dens tekniske Udvikling, den bedre Løve-maade og meget andet har beslaglagt ret store Dele af den